

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

CADA NÚMERO 5 CENTIMS PER TOT ESPANYA
NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

ADMINISTRACIÓ I REDACCIÓ: LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MIG, NÚM. 20, BOTIGA
BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ:
Fàbra de Barcelons, cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1'50.—ESTRANGER, 2'50

La manifestació jaumista del diumenge

Creiem que no val mai negar la veritat. Vint mil o venticinc mil—siguem generosos en concedir—ànimes més o menys disciplinades dintre cosos més o menys inservibles varen llençar-se al carrer diumenge a la tarda am l'escusa de festejar un dels centenaris de la publicació de l'edict de Milán publicat per l'emperador Constantí. El nostre bisbe diu que va desfallir de satisfacció. Barcelona aquella tarda presentava l'aspecte d'una ciutat profundament catòlica, però també presentava l'aspecte d'una ciutat en estat de guerra. Avans de que aquella munió eterogènia de velles, colegiales, seminaristes, freres, capellans i requetés interrompís el trànsit de la ciutat, tots els punts estratègics estaven presos per escudrons de la guardia civil i escamots de policia.

Un verdader acordonament se establí ademés pels carrers on tenia de desfilar la profesó. Les baionetes i els llargs sabres de caballeria lluíen al sol; las portes de la Catedral estaven obstruïdes per individus mal carats i irreverents de la *secretà*. Ningú hauria dit que alló servia pera amparar una ignocenta exteriorisació de Fe, un esplai dels catòlics agrahits a un emperador romà, incestuos i assés, astut polític que concedia als cristians la beligerancia en profit de l'imperi, sino que tothom hauria cregut que es preparava una revolta formidable, quelcom pertovador que anava a esclatar amb forsa inusitada. No creiem que ningú hagués pensat en pertorvar aquella trista desfílada de dones i adolescents, aconduïda per esglesíastics de totes castes i categories, entre els quals sols una minoria bélica i descarada mereixia realment del civisme lliberal alguna cosa més que'l despreci.

No obstant, el luxe de precaucions, la mateixa groseria exteriorisada per tants cobarts l'aire d'heroisme catòlic que sots l'ampar de la forsa pública era fácil d'ostentar, lo sorollós i sacríleg de les manifestacions tot donava a l'acte del diumenge un carís provocatiu

Afortunadament el ridícol protegía, amb mes eficacia que els fusells i els sabres, als manifestants. Un poc de vergonya per la nostra ciutat, un poc de rubor pel nostre bon nom de poble modern, un poc de desfalliment en nostre energie de batalladors lliberals; un poc de tristot per nostra cultura escarnida i fins, per que no dirho, un poc d'escándol en nostra ànima respetuosa a tot fervor senzill, be'ls sentírem, devant aquella fanática multitud que serpejava negra i envalentonada per las vías de la nostra urb.

Sí, miraba fredament la manifestació aqueíla, com més creient en el bon Deu i en les seves imatges més abominable resultava. Un esperit descregut podia encara llensar al veure d'allé una rialla en plé pulmó, un esperit finament sa una rialla en plé pulmó, un espria finament satíric, podia trobarhi una bona estona de rego sig apasible, un cor sentimental tocat pel sant dubte a la desconegut i alo misterós, tenia que afligirse.

El Crist de Lepanto, l'imatge miraculosa, objecte a l'ombra de tantes pregaries dispensador de tantas mercés, protector de tants afigits, sabedor de tantes terribles cofesions i de tants torments y tantes llágrimas, era tret no pera oferirlo a la veneració silenciosa d'un poble, sino com a penó de guerra civil. Ell marxava acomboiat per escamots de joves sanguinaris formats militarment, tremolant llurs senyeres de guerra, duent llur browning a punt,

llurs garrots al bras, llur mirada encesa i escrutadora de soldat en campanya, contradictoria a tota humilitat i a tot recolliment de fervorosos atuits per un sobrenatural respecte.

Al seu pas la multitud aplaudia. La santa imatge aixís rodejada de agents de seguretat, ovacionada desde 'ls balcons, marxant entre cridories frenéticas era posada amb una estúpida inconciencia, al nivell d'un diputat qualsevol, d'un D. Dalmasi Iglesias minúscol i xarriaire.

Es en va qu's tracti de fer creure una altra cosa. Freres, capellans, seminaristas, canonges, tota la gent, tota la pompa i tot l'explendor de que pot disposar un bisbe han sigut llensats al carrer al servei d'un ban polític, que sosté les seves conviccions a trets i que aménassa amb una guerra fraticida. Lo més sant, lo més miraculós, lo que serva prestígis de divinitat gairabé terrífic devingut juguet d'uns revolucionaris baix la planta dels quals s'ajugen vergonyosament homes prestigiosos.

Regionalistes i conservadors, tots aqueixos que dieuen tenir religiositat profunda han sigut portats a fer seguici a unes boines rojes, a unes senyeres de batalla capsades amb llanses.

Després d'aixó res signifiquen aquell estol de velles que amb la seva cinta-blava i medalleta al coll es surtíen rejoyenides i es gronxaven al compás de una marxa patriótica.

Ni aquelles noies candies, bones penitentes, que confessen llurs petits mancaments d'amor i que a l'impuls de la reacció primaveral se senten disposades a arrostrar las ires dels de-gocs al costat dels joves recrutes de D. Jaume.

No val fer escarafalls. Per demon de les conseqüencies que's poguin derivar de la processó del diumenge, resta demostrat que l'hipocresia i l'ignorancia han comés un sacrílegi i una profanació, i que la religiositat moderna es pura política.

Peró la temeritat d'aquesta gent qua ja posen les coses de Deu a disposició dels propagandistes electorals i dels pertorvadors de la societat, pot dur un altre moviment venjador.

Hi ha ciutadans que, un poc exasperats, al trobarse el pas obstruït en un dia de festa, després d'haver dinat malament, oint crits que 'ls ofenen, pensin en una futura reivindicació dels seus drets, per tots els medis.

MORTS ILUSTRES

Luis Morote

Ha mort a Madrid sobtament el notable periodista en Lluís Morote; podríam dir que ha mort el primer periodista espanyol.

A nosaltres la nova nos ha entristit fonament. Era ell un amic desinteressat i lleal de Catalunya. Exaltà la solidaritat i en totes les ocasions solia posarse al costat de nosaltres. El seu federalisme l'exia del cor i vivia i pensava com viuen i pensen els espanyols enlairaats que miren vers Europa. Totes las gestes d'Espanya li eren familiars i havia posat un comentari a tots els fets enfocant maravellosament tant les questions intelektuals com les polítiques, tan les que es referien a península com les extrangeres.

Las seves darreres accions de lluitador progressiu foren el discurs en el miting a favor de la llibertat de cultes a Madrid, portant sa representació del jueus orientals d'origen espanyol i sa campanya sostiguda amb energia en pro de las Mancomunitats catalanes.

Els bons catalans deuen conservar, doncs, d'aquest home generós i entusiasta un poderable recort. Devem també plorar-lo com a un germà volgut i escriure el seu nom amb el respecte que 's mereix un periodista d'ànima noble que sápigue viure amb dignitat i morir com havia viscut.

X. X.

ACCIDENTS DEL TREBALL

ASPECTE DE LA FÀBRICA DE SAN MARTÍ DE PROVENSAIS, després del enrunament que causà la mort a'un obrer, ferit a molts altres.

Opinio d'en Pi i Margall sobre l'aliança

EL reporter penetrà en els Camps Elisis. Les ombres dels grans homes, naturalment indignes de la dolçor fada del Paradís, divagaven en pausada conversa. El reporter, entre les cares qu'anava reconeguent, cercava el seu personatge. Aviat, a la vora d'un rierol pacífic, el trobà.

—Mestre Pi i Margall—va dirli, després de les naturals salutacions;—aquests dies, en la vostra Espanya, cada home polític dona la seva opinió sobre les aliances més convenients per a Espanya. ¿Seria impertinència demanar-vos la vostra?

...I veieu aquí, en suma, a manera d'ombra d'article pòstum, lo que D. Francés digué:

* * *

“Esa cuestión de las alianzas está mal planteada. Nosotros creemos que no hay que optar entre los dos grandes grupos de alianzas europeas; en todo caso debe antes demostrarse la conveniencia de que España contraiga una alianza.

“No parece sino que buscamos a toda costa la posibilidad de tener guerras, para satisfacción del antiguo espíritu aventurero. ¿Hay alguien tan insensato que pueda desear la guerra como un fin, a costa de la vida nacional? Mientras poseamos las colonias, persistió la seguridad de que un día u otro las perderíamos a la fuerza; ya que no queríamos reconocerles la mayor edad. La pérdida de las colonias produjo, de rechazo, un bien, porque nos eliminó toda posibilidad de guerra exterior. Desde entonces todo el afán de los gobiernos, no sabemos si impulsados por alguna fuerza superior a ellos, se ha encaminado a crearse un peligro, como si la nación no pudiese vivir sin comprometer su futura existencia. Por de pronto, se emprendió la intervención en Marruecos, que nos ocasionó grandes amarguras. Y hoy, cuando la cuestión marroquí parece ya endezada por vías pacíficas, se nos quiere envolver en esa red de compromisos bélicos que un día u otro encenderán la guerra más espantosa en todo el territorio europeo, tal vez a costa de la cultura y de la libertad. Elemental parece formularse la vieja pregunta: *Cui prodest?* ¿A quién aprovecha?

Es verdad que las alianzas se dividen en ofensivas y defensivas. Pero la alianza meramente defensiva se convierte en protectorado de la nación fuerte sobre la nación débil. Tal es esa especie de alianza que la monarquía portuguesa pactó con Inglaterra. Para que la alianza represente la entrada de una nación en el concurso de las fuerzas que integran un equilibrio internacional, es preciso que se aporte a las naciones coligadas una fuerza proporcional y respetable; es preciso presentarse como favorecedores y no como favorecidos. El caso de España, como valor internacional presente, es el de toda nación pequeña, lo cual no obsta para que alcance toda la fuerza interna y espiritual que se quiera. Más todavía: esta fuerza inmortal crecerá a proporción que mengüe su fuerza exterior y artificial. Por eso creemos firmemente que el patriotismo, en España, consiste en fomentar la vida interior y oponerse al desperdicio y prodigalidad de las energías en aparatosas exterioridades. Antes que pensar en defenderse, pensemos en tener algo que defender. Seamos intensivos, mejor que extensivos.

Tenemos una tradición que ha medido la fuerza nacional como los niños, según la mayor o menor extensión del mapa, y no según el mayor o menor dominio ejercido por nuestra cultura. Queremos ser una potencia y no nos percatamos de que somos todavía la mayor resistencia que en el mundo queda contra el nuevo espíritu político y social. No hemos sabido nunca ser irradiadores. América se perdió por esa incapacidad. Se habla mucho de nuestro centralismo, y nunca hemos sabido constituir un centro que lo fuese por derecho propio, voluntariamente reconocido; una verdadera metrópoli, en una palabra. Hemos creado una falsa leyenda de nuestra antigua dominación en el mundo, hasta el punto de creer que nos pertenecían los territorios que sólo tenían con nosotros la unión personal de una misma corona, como Flandes o las tierras italianas.

Si las alianzas tuvieran un carácter verdaderamente moderno, paralelo a la política y no sometido al arbitrio de la diplomacia; si se unieran países de análoga constitución interna en defensa de la libertad, contra países retrasados y despóticos, entonces podría atribuirseles la cualidad de motores de la civilización. Es verdad que la Triple inteligencia, uniendo los dos grandes representantes del oc-

identalismo, Francia e Inglaterra, las dos rivales históricas, encarna un interés de progreso contra esa Triple Alianza que junta el doble cesarismo se Alemania y Austria. Pero en caso de guerra, todos los resultados serían fatales. Una victoria de la Triple Alianza (que sería el caso peor) produciría una reacción política general, por la derrota de Francia y de Inglaterra, madres de la libertad. En cambio una victoria de Triple Entente (que sería el caso probable, contra los vaticinios de la opinión vulgar) produciría una reacción de nacionalismo militarista en Francia, la coronación del general vencedor en Potsdam, para responder a la de Guillermo I en Versalles, y en fin, el aplazamiento indefinido de la libertad rusa, tan favorecida por la victoria del Japon.

Si las alianzas, repetimos, defendiesen la civilización y la libertad, contra la incultura y la tiranía, estableciendo una solidaridad de naciones y no ya de gobiernos, semejante a una Liga en pro de los Derechos del Hombre, ¿quién duda que España se honraría cooperando al bloque de occidente, con Inglaterra, Francia, Italia y Portugal, contra los restos de monarquías personales del Centro y del Este?

Además, las alianzas, como toda gestión diplomática, son hoy un resto viviente de absolutismo, porque se establecen y desligan por la voluntad de los poderes reales o ejecutivos, por el arbitrio de los diplomáticos, y no por la soberana voluntad nacional, expresada en la opinión y en el Parlamento.

Nuestros burgueses, cándidamente guiados por su deseo instintivo, se inclinarán a la alianza con Alemania, que es la nación de régimen burgués por excelencia. En cambio, nuestros hombres de izquierda sienten inclinaciones a la alianza con Francia, sin pensar que el verdadero interés republicano está en impedir que se establezca una ligazón cualquiera entre nuestros gobiernos y el de la República francesa, ya que ello representaría un interés de Francia contra el posible cambio del régimen español. Las repúblicas lusitana y francesa tienen sus naturales aliados en la posible república española y no en la actual y oficial monarquía.

“En una palabra: el mayor defecto de las alianzas es que se establecen en vista de la guerra y no en vista de la paz. Una alianza española sería una garantía de guerra. La continuación de la neutralidad es la única garantía de paz.

Pero contra la unión aleatoria de los gobiernos con fines guerreros, tenemos una gran esperanza: la unión viva y persistente de los obreros internacionales con fines pacíficos. Esta es la verdadera alianza de cultura y civilización. Así como la vieja historia tuvo por único sujeto los monarcas y sus alianzas y guerras interdinásticas, la historia futura tendrá por actores esas masas de pueblo que saben aliarse por la paz, sobre la diferencia y hostilidad de sus razas.”

* * *

Aquestes son les paraules que el reporter va rebre del mestre immortal. Y bé permetran els lectors de LA CAMPANA que les deixi en castellà, ja que fou sempre l'idioma polític de l'ex-President de la República espanyola.

GABRIEL ALOMAR

Cabories

Blancs Déu va fer a nostres primers pares
y blancs els fills d'aquets varen sortir.
Sent, doncs, els fills de Déu de rassa blanca,
els negres, ¿qui els va fer?, ¿de qui són fills?

Sis dies va treballar
y el setè va descansar,
y, d'aquet dia endavant,
¿què va fer?, o, millor dit,
¿el sabi mestre ha seguit
treballant o descansant?

Quan va veure que dolent
era l'home, Jehová,
diuen que va penedir-se
d'haverlo fet. ¿Que es extrany
que ell no sabés, mentre'l feia,
lo que seria més tard!

Fins després d'haver pecat
no va neixer la vergonya.
De que anessin despullats
fins llavors no's van dar compte,
y el bé y el mal tot seguit
van saber l'home y la dona;
tot lo qual ve a suposar
que, a no haver sigut la poma
y la temptadora serp
y alguna altra mala cosa,
els fills de l'humanitat
tots seriem uns idiotes.

Sempre que un tiro de coloms me miro,
sens crítica als que tiren y fan blanc,
entre mi'm dic: —¡Jesús, quina manera
de destruir als descendents de l'Esprit Sant!

ALPHA Y OMEGA

Contra la cultura

EMBLA que l'Estat deuria tenir interès en protegir tot allò que ajudés a la seva acció, i molt especialment a les institucions de caràcter instructiu que presten positius serveys, suplint ventajosamente les deficiències que per escases de medis o per sobra de descurt, s'observan en diferents serveis que van a càrrec de l'Estat.

Malhauradament no es així i veiem sovint com, en lloc d'ajudar a les institucions instructives de reconeguda importància, barra el seu camí amb tota mena d'obstacles i els crea tota classe de dificultats.

Are mateix llegim que ha sigut denegada la sol·licitud que l'Ateneo Igualadí havia dirigit a la Direcció General del timbre, demanant l'exenció en els seus documents del timbre de l'Estat.

La tasca que realisa el més antic dels Ateneus de Catalunya es coneguda de tothom i per tothom alabada. Sosté nombroses escoles dirigides per hàbils professors titulats, en els seus amplíssims locals si ensenya teoria i pràctica de Teixits, Electricitat, Química aplicada a l'Indústria, Dibuix en totes ses aplicacions, Llengües i una porció de coses de caràcter tècnic-industrial, suplint la falta d'una Escola d'Arts i Oficis que tant convindria a una ciutat com Igualadí d'un caràcter tan marcadament industrial.

Doncs, en lloc el govern de protegir com cal una Associació que tan bona feyna fa i quin fi exclusiu es l'ensenyança, s'aprofita en totes ocasions per posar pedras al camí de tant benemèrita institució. Si l'Ateneu aixeca un nou edifici per a escoles, allà va l'Estat a exigir la contribució; qualsevol cosa que s'fagi en profit exclusiu de la cultura de la classe treballadora, troba desseguida la ma del Estat, no per a ajudarla, sino per a treure'n un miserable profit.

Son curioses i farien riurer si no fessin fàstic els motius alegats per la Direcció General del timbre per a denegar al Ateneo Igualadí una exenció que havia disfrutat ja una pila d'anys, quan la seva tasca instructiva no era de bon tros tan intensa com avuy. Entre altres coses curioses, diu que l'existència d'un saló de lectura prova que l'objecte de l'Ateneu no es exclusivament l'ensenyança, ja que'l llegir no s'instructiu sino distracció. Les conferències científiques, les festes literàries, les exposicions i tot lo que no sigui les beceroles, son per a'ls definidors oficinistes cosa de divertiment i no motius d'instrucció.

Pensant així i tenint aquet criteri migrat de les coses, ¿quina tasca podem fer al Marroc?

JEPH DE JESPU

LS Estats Units s'ha constituït una Associació de Criades.

Es de suposar que, com totes les associacions professionals, tant d'obres com de patrons, que's funden avuy die, aquesta dels Estats Units lo primer que haurà fet serà uns Estatuts que, si s' compleixen, proporcionaran, de moment, grans beneficis a les associades.

I diem "de moment" perquè en aquest febre dels individus a formar col·lectivitats i a la reglamentació, hi veiem un comensament de retrocés a l'esclavitud.

Ens explicarem:

Avuy, a força de trusts, sindicats i gremis, tenim ja reglamentat per les Juntes respectives, amb castigs a la seva desobediència, el preu dels salaris i el de les manufactures, l'hora d'obrir i tancar les botigues; les de treball i les de festa; les de menjar i les de dormir... No més falta que'ns reglamentin—com als soldats—l'escudella de cada dia.

I d'aixó, ja se'n cuidaran las associacions de criades com la dels Estats Units.

Les Juntes d'aquestes corporacions, ens fa-

rán firmar unes bases, amb caracte obligatori, senyalant el dia que hem de menjar estrelletes per pasta; quan tocará arros i fideus i quan tocarán macarrons.

Visquem i vejem.

A la desfílada de banderes de les agrupacions radicals, concorrens a la merienda del primer de Maig, el jurat, compost d'algunes personalitats il·lustres del partit, va otorgar dos premis:

Un de 50 pessetes, a la millor bandera, i un altre de 30, a la més històrica.

Tot plegat, un'unça.

Deu n'hi doret!

—Menos dá una piedra—dirien, segurament, les agraciades, si poguessin parlar.

Y és veritat.

Els premis, més que en els quartos, consisteixen en la gloria; però, amb sumes així, no es facil que'l caudillo's torni pobre.

Aquesta nit, en la "Maison Dorée", uns quants escriptors jóves, volent testimoniar al nostre bon amic i company el seu afecte d'admiració li dediquen un banquet.

El banquet, despulat de tota tendència política, serà un acte de germanor al mateix temps que una funció de desagravi per l'ínicua burla que del talent de nostra admirable company s'ha fet a Madrid postergantlo en las oposicions que pera cubrir sa vacant de professor en literatura d'aquest Institut.

Donada sa calitat dels comensals i llur entusiasme, augurém que l'acte serà un altre motiu d'orgull per l'Alomar, i que a las moltes proves de simpatia rebudes en tindrà una más oferta sense pompes però plena de fraternal afecte i de sincer companyerisme.

Nosaltres no hi mancarem car ja que compartim amb ell les tasques del periodisme ens plau honorarlo com a pensador i com a poeta i contribuir amb el nostre afecte ja que no amb la brillantor del nostre nom, a homenajar al qui, sense la baixa intriga haruïem tingut l'honor de tenir-lo per concitadà.

El contrabando està a l'ordre del dia.

La setmana passada, en qüestió d'un moment foren detinguts dos automòbils: un, portador d'oli, i, l'altre, portador de tabac.

El contrabando està a l'ordre del dia.

Diumenge, el catòlics varen passar de matute una gran quantitat d'esperit subversiu dintre d'un Sant-Crist!

Sinó que aquests, no varen ésser detinguts; aquets varen seguir el seu curs.

El rector de Barlassina (Italia) va adonar-se que es l'iglesia que regentava hi havia una figura pagana (horror!) representant Minerva.

Decidit a no tolerar semblant divinitat, el mossèn, quina va empescarse'n? Anà a vendre-se-la a un antiquari que n'hi oferia deu mil lires.

Sinó que'l tret va sortir-li per la culata.

Perque fou denunciat immediatament i obligat a retornar la Minerva en el seu primitiu prestatge.

Al sortir de la Catedral el famós Crist de Lepanto, que com sabrán te'l cos torsat de resultes d'esquivar una bala de canó, dues xicotetes el contemplaven extranyades:

—Ai, ai! quin sant-crist més estraft! Com és que està tant tort? De què li deu venir aquesta posició.

—Aixó no sabeu?—respongué un tranquil.—Era banderiller i va morir tent un quiebro.

El viatge del Rei a París ha vingut a ésser la roda final del castell de focs del Marroc.

La roda final, en els focs d'artifici significa l'acabament de la festa.

Però aixó no privarà que'ls morets ens engeguin, encara, de tant en tant, alguna piula.

Ens aliem?... No'ns aliem?

Este dice que sí;
el otro dice que no...

L'Azcarate es partidari d'una intel·ligència.

Nosaltres també. Som partidaris d'una intel·ligència clara i robusta que sàpiga cantar la veritat als governants i al poble.

I la veritat és que no estem per aventures quixotesques.

Aixó't creus?

¿Creus tu, lector discretíssim, que, deixant arreconat el sistema dels discursos, per tonto y per rebregat, aprofitaran les hores, treballant ab decisió per la salvació d'Espanya?

—No.

—¿Creus que, sospitant al últim que en les Mancomunitats pot haveri un doll esplèndid de noves prosperitats, aprobaran el projecte que, sense dret ni raó, s'entreté fa ja tants mesos?

—No!...

—¿Creus que abordarà de veres l'assumpte del Concordat i que, tant si Roma crida com s' avé a fer bondat, resoldran d'una vegada aquesta vella qüestió, d'acort ab l'esperit del segle?

—No!!!...

—¿Creus que, veient que la vida de tal modo 's va encarint que lo que ahir valgué quatre avui dia costa vint, dictaran lleis que permetin al poble treballadò menjar com una persona?

—No!!!!...

—¿Creus que, desemplantantse dels compromisos contrets, bons no més pera portarnos disgustos, qüestions y plats, sabran prescindir de l'Àfrica, consagrant a la nació tot l'esforç que allí s'esmersa?

—No!!!!!!...

—¿Creus que la segona esquadra, de que tant se ve parlant per uns quants homes polítics que tot ho somien gran, vinguda que sigui l'hora, trobarà en sa discreció el veto que necessita?

—No!!!!!!...

—¿Creus que, havent vist de la vora la situació del país i comprenent que, en efecte, no es possible seguir aixís, tindran la bella oocurrencia d'ordenar una reducció en els gastos y 'ls impostos?

—No!!!!!!...

—¿Creus—i es l'última pregunta— que, en compte de posar mà en totes aquestas coses que acabo d'enumerar, son molt capasses de feros la brometa d'establir variès contribucions noves?

—Ah!... Aixó sí!...

C. GUMÀ.

jantes a San Luis Gonzaga".

Y qué heu de treure, Sant Cristí!, intel·ligencies il·lustrades, educador inquisitorials! Del vostre col·legi-presò, de la vostra ensenyança confessional s'olsamente ne poden sortir esperits esquifits, intel·ligencies estrafetes, paràsits socials com vosaltres i nois de requeté.

Sortosament no és gaire lluny el dia de la inauguració del magnífic edifici de nova planta per a escoles, construït a expenses del "Centre Democràtic Republicà".

D'aqueix fogar d'estudi surtirà l'onada redemptora que amb la seva força us escombrarà de la societat junt amb vostres baixeses i odís.

Sonata CIV

MOLTA gent, massa! És veritat, molta gent. Pro... Miquel! Miquel! deume beure. Com vos deia, en efecte molta gent ha estat la que, com un remat de bens i ovelles negres, ha precedit l'imaatge del Crist més miraculos del Barcelona, rival victorios del de Betlem.

Pro, i ja som a can pro, dientho en castellà "ni son todos los que van (i ai!), ni van todos los que son".

I d'aixó últim que vos dic, lo mal no es pas que no ho siguin de la crosta tots els que hi anaren a passejar el físic per els carrers de nostra mai prou alabada ciutat. El mal es el que no hi anessin tots els que'n son de la crosta.

Hi han molta gent a qui s'hauria d'imposar la professó obligatoria; i la missa de Santa Agna de dos quarts d'una obligatoria; i el seguir monuments obligatori.

Perque: Que'n faig jo Aimeric de que a l'hora del aperitiu siguiu aquí, a la Maison amb aires de descregut mirante 'l pandero de les joves missaires, si sé que les set ja eres al carrer de Casp amb una cinta blava al coll?

No't tornis vermell per aixó. I ca! home. Mira: En Puig que's reia de tq, i que'l Dijous Sant a la tarde ballava a la Buena Sombra, el mateix dia al mati anava de quatre grapes al darrera d'un Sant-Cristo fent el Via-Crucis. Ah! i que l'anan borratxo no era pas per estar borratxo, qu'aixó fora perdonable. No, era tot per devoció.

I a vosté senyor Canons! Vui dir Artigues. No li escauria una professonet obligatoria? Sabent be, com tots sabem, que te'ls nois als Jesuïtes i les noies al Sagrat Cor? Ja pot ben llegir "L'Asino".

—Qué diu de la dona?

—Si aquí, la dona es vosté!

I prou, titella. No hi ha res al mon que'm fasi més la llesca, que sentir gent predicant lo que no creu. I vaja, com més amics més clars. Aiis com a la professó n'hi havien molts, que més que'n la professó pensaven en les faenas del Gaona. Entre 'ls qu'erem al Gaona n'hi havien molts que pensaven, no en el Cristo de Lepanto, sino en lo que diria mossen Cibeca o el pare Narcís al notar la seva ausencia en les festes lliure-pensadores, o en llahor del lliure pensament aplicat al catolicisme.

I tu no guinyis, fent veure qu'estic borratxo; perque un cop de got al nas té fará veure qu'encare el pols es segur i la voluntat sincera.

I are prou. Pro avans d'acabar mireu: Una copa d'aigua clara; una cullaradeta de café.

A una, dos, tres!

Dintre!

Ja está l'aigua negra.

Es aixó:

El vas d'aigua clara, Barcelona lliberal. La cullaradeta els de la professó del diumenge. I res, tot negre segons el "Brusi", "La Vanguardia" i el "Correo Catalán".

Pro, ja tornem a ser a can pro, el vas no es vas que's mar. Un mar humà en que cada ona es un home i cada gota un puny clos. I aquest mar que trevallava i canta i rondina, ve un dia qu' exaltat per el llevant s'esvalota i aleshores no té fre ni vol treva.

Tots ho sabem que Barcelona es aigua i no café. Jo i vosaltres Artigues, Puig i Aymeric. Aigua que canta i rondina i trevallava. Mar, que de plàcida embassada d'aigua clara, pot convertir-se en torrent d'aiguardent, d'aiguarrás o de petroli.

I prou...

Dieu del viatge del rey?

No 'n sé res, ni en vui saber.

Fa no sé quants anys i panys que parlém de llibertat, de soberania nacional, del poder del poble i de la santa democracia. I, ja ho veieu: am les Corts tancades, sense preguntar res a ningú, sense escoltar per res a n'aqueix poble (que saben diria no), fan lo que millor els plau, i avui paseijen al Rey com demà el tancaràn dintre.

Ni'en se res, ni en vui saber.

Cobra, noi.

MORITZ III.

REPICS

EL senyor Peyra, president reelegit dels conservadors de Barcelona, ha enviat an en Cierva la seva adhesió amb motiu de la formidable xiulada que aquell va rebre a Corunya.

Molt bé, xicot! Aixó es volguer compartir les penes amb el superior, i aquestes coses sempre són d'agrair per part dels quefes. Aquesta feta 't valdrá ui xiulet d'honor amb incrustacions de nacre.

Lo graciós deu ésser la resposta d'en Cierva. Me l'imagino:

"Mil gracias, señor Peyra, retírese usted ya... ni usted aquí toca ná. ni usted aquí toca ná."

Vostés se creien que aixó de les processons s'havia acabat amb la del diumenge, eh? Doncs, no, senyos. Demà, una altra procesó: la romeria del Ram, al Tibidabo.

Pensant en els romeus pot-ser algú dirá: —Aquets deuen ésser més valents, que surten a la muntanya.

Que ho siguin, pero, quan menys aquests no'ns entrabanquen.

I, si no volen que un dia els trenquem les oracions, han de procurar aixó: no entreban-carnos.

Hostia! En un mes s'han celebrat a Barcelona vint mil comunions dedicades a la salut de Pius X.

Referint-se an aquest gran número d'hosties empassades, deia una vella que va a missa pero no creu en els capellans:

—Ho veieu si n'es d'spavilat, el Sant Pare?... Pera curar-se ell, fa pendre els cachets als altres!

De un telegrama: "L'Alfons XIII acaba d'ésser tirat a l'aigua."

No s'alarmin. Se tracta d'un acoçat. L'alarma no vindrá fins d'aquí set o vuit dies...

I no's tornin a alarmar, ara! Volem dir que d'aquí set o vuit dies el barquet ja haurá sofert la primera averia.

Mossen Argelaga va anar convidat a dinar a una masia.

I vétaquí que la mestrega, al fixar-se que l'ensotanat tragiejava tot sovint amb el porró, li allargà el cantí, preguntant-li:

—Que no s'hi posa aigua, al vi?

—Deu me'n guard!—respongué ell.—L'aigua és un cástic del cel. Recordis de la Bíblia, d'aquell passatge del diluvi universal.

Liçoneta de doctrina: —Veiam, Bartomeu, si sabs dir-me qui ha sigut que ha creat tot aixó qu'ens volta, els camps, el boscos, les fonts i les montanyes?...

—No li sabria dir.

—Com, no ho sabs?

—No, senyor. Fa molt poc temps que 'ns estém en aquest poble.

Aun no asamos... L'Agrupació Central Reformista ha acordat exterioritzar el seu disgust per les manifestacions de l'Alvarez en l'assumpte de la segona esquadra.

Mireu-los, els cadells, gosen encararse amb el quefe!

Que no és ben lliure, el superior, de manifestar-se en el sentit que vulgui?

Qui mana a ca'en Ribot, l'amo o el techon-cito?

No té res d'extrany, per aixó, lo que li passa a don Melquiades. Com que ell está per l'esquadra, els seus col·ligionaris es quadren i li plantes cara.

Cinc o sis pretendets té la cadira presidencial del Congrès.

I, en cambi, l'indicat pera ocupar-la, don Gumersind Azcárate, no la vol, a pesar deis reiterats oferiments.

Amb la política passa com amb l'amor: El que jo estimo, no'm vol; el que jo no vui, m'estima...

I així anem passant el temps, omplint i buidant cadires!

ENDEVINALLES

XARADA
Una lletra és la primera; la dos, nota musical; a les cartes, tres-inversa, i nom de dona el total.
JOAN ANTICH PUQUÍ

JEROGLÍFIC
I
E J E
JAUMET MARIGÓ

II
I
C Nota I
T Nota I
I
Nota
C Nota I
RICARDO LAFFITTE

III
V
JOAN ANTICH PUQUÍ

VI
T T
T T
P
NOTA
D D
ENRICH LAPEDRA FÁBREGA

V
RE
JOAN ROCABERT

TARGETA
H. PLÁ DE MELLA
O
ANAGRAMES

CORRESPONDENCIA

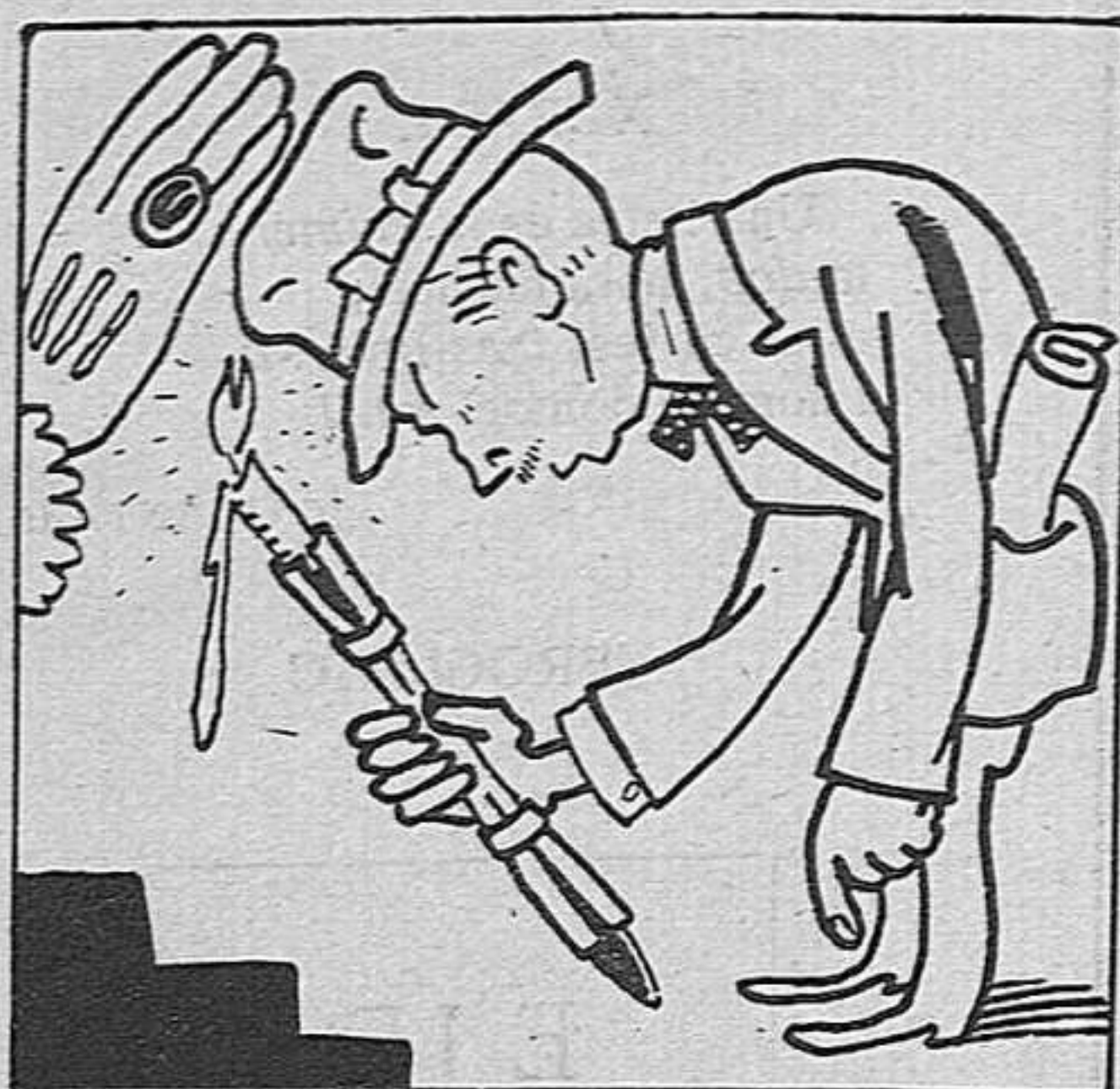
Cavallers: El C. de B. B.: Com que és cur-teta i expressiva, probablement anirà.—M. R. (Banyoles): Aquestes coses tant relliscoses han de venir degudament documentades.—J. T. (M. de C.): Es de una extensió exagerada i vé escrita en les dues cares de paper, tot lo qual resulta un gros defecte pera la seva inserció.—Jo: Sila carta vingues firmada amb més requisits de formalitat, pot-ser sí que fariem fira. Tal com està, no hi hà remei: un cap-buçó, i a la panera!—J. C. i J. G.: Ho sento moltí-sim, però no podríem enquirbir-la. Sab? les correspondencies ideals són les curtes i concises, escrites casi telegráficamente.—Joan Aubert i Manent: Els trenca-caps són, eus uns incor-rectes, els altres ignoscentons. Ah! I aquells versos *A l'Humanitat* tampoc tenen condicions pera insertar-se.—P. Queraltó Tolosa: Repetir els envios de treballs ja admesos anteriorment es un mal sistema. Pensi que la aceptat anirà un día o altre.

Imprempta LA CAMPANA y LA ESQUELLA, carrer del Olim, número 8
Tinta Ch. Lorilleux y C^{ia}

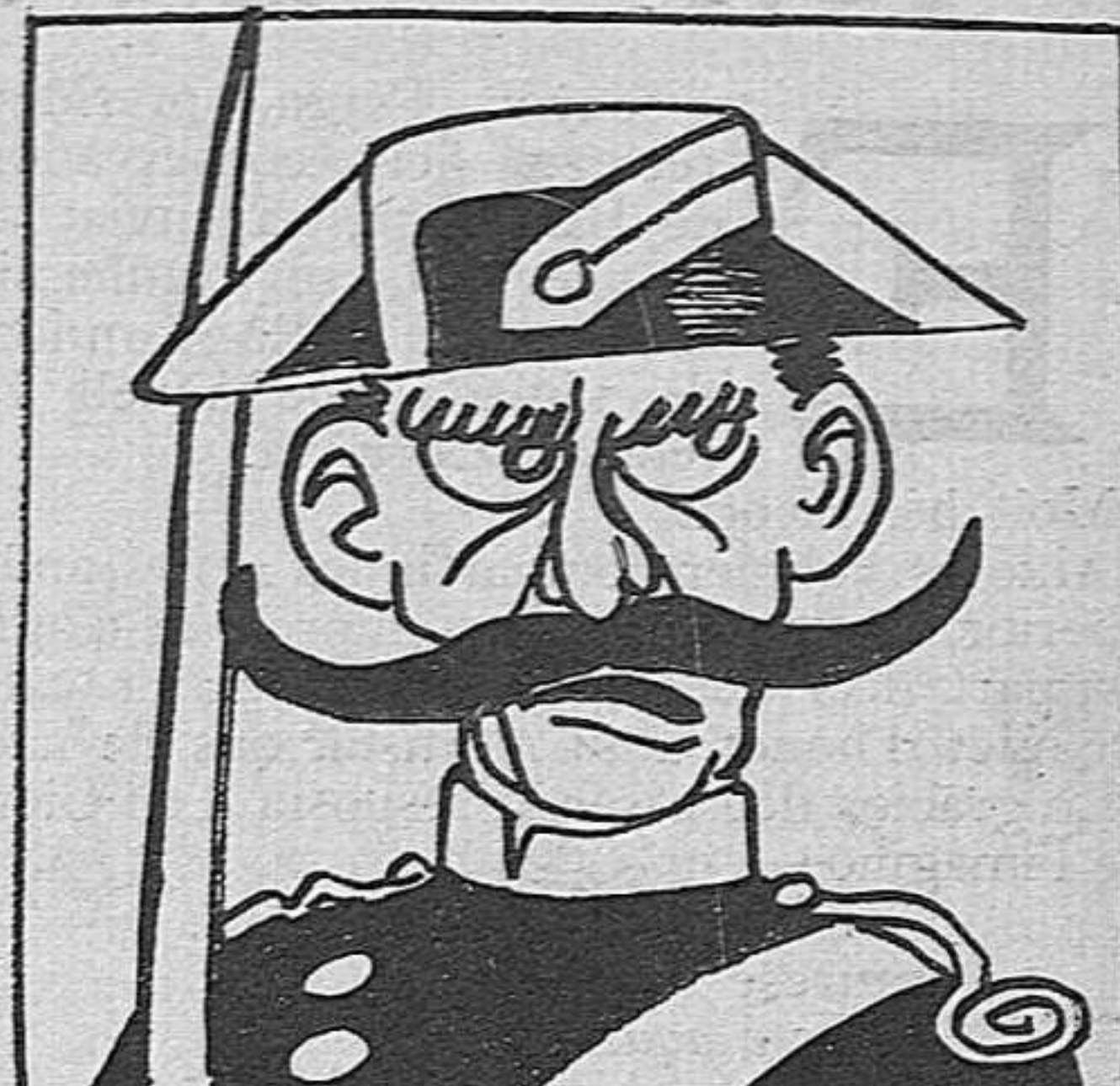
CARTES DE FORA

Borges Blanques, 6 Maig.
Per fi, ja han arribat els "hermanos" encaregats de la ensenyança en el flamant Col·legi de la Mercè, sostingut pels nostres reaccionaris i beates. Aquests "hermanos", que viatgen sense bitllet i diuen mentides per a enganyar al revisor, han fet repartir una fulla explicant el seu plan d'ensenyança. Aquesta será, com no podia ésser menys, "francament cristiana y netament católica"; els deixebles serán tractats "con cariño y suavidad, procurando vean en sus profesores un fiel reflejo del corazón de sus padres". Qué poc irradiará aquest reflexe del vostre cor, aixut de tot amor paternal i desconeixador dels afectes familiars! Acaba la fulla amb aquets insolents paragrafs, que donen a coneixer l'odi que porten dintre d'ells i la seva baixesa intel·lectual: "Podría suceder que con este sistema no sa-queemos inteligencias ilustradas al estilo de Ferrer; pero confiamos en sacar modelos seme-

LA PROFESO DE LA CREU (AUCA SATIRICA)

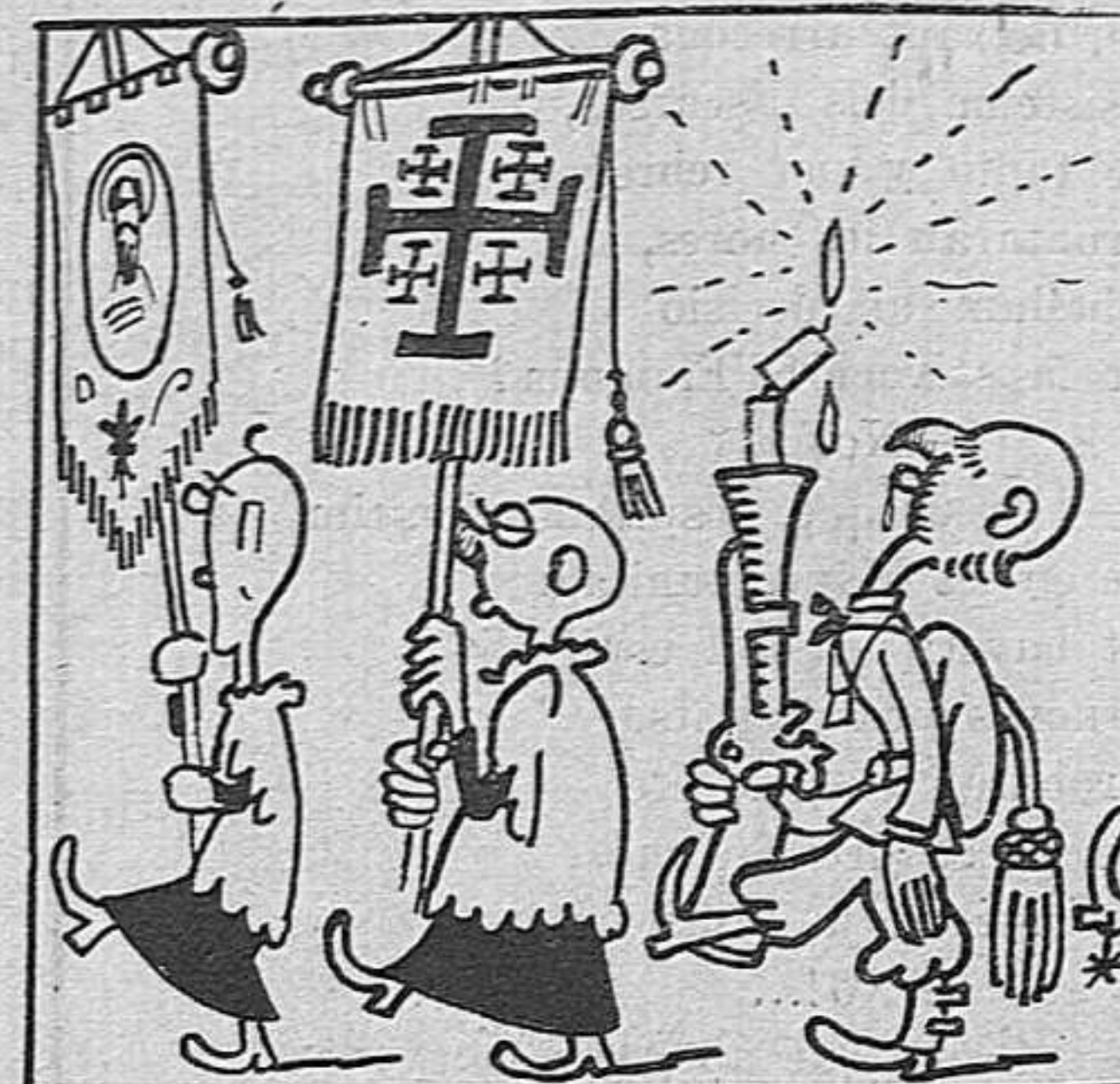
1. Principia la relacion
pidiendo al señor obispo
la piscopal bendicion

2. La benemerita guardia
recuerda a los requetenes
que no les valdria La guarda

3. Y lo que hicieron en Lourdes
no podrian hacerlo aqui.
Barcelona no es los Urdes

4. Aqui van los gonfalones
seguidos del requete
que luce los... pantalones.

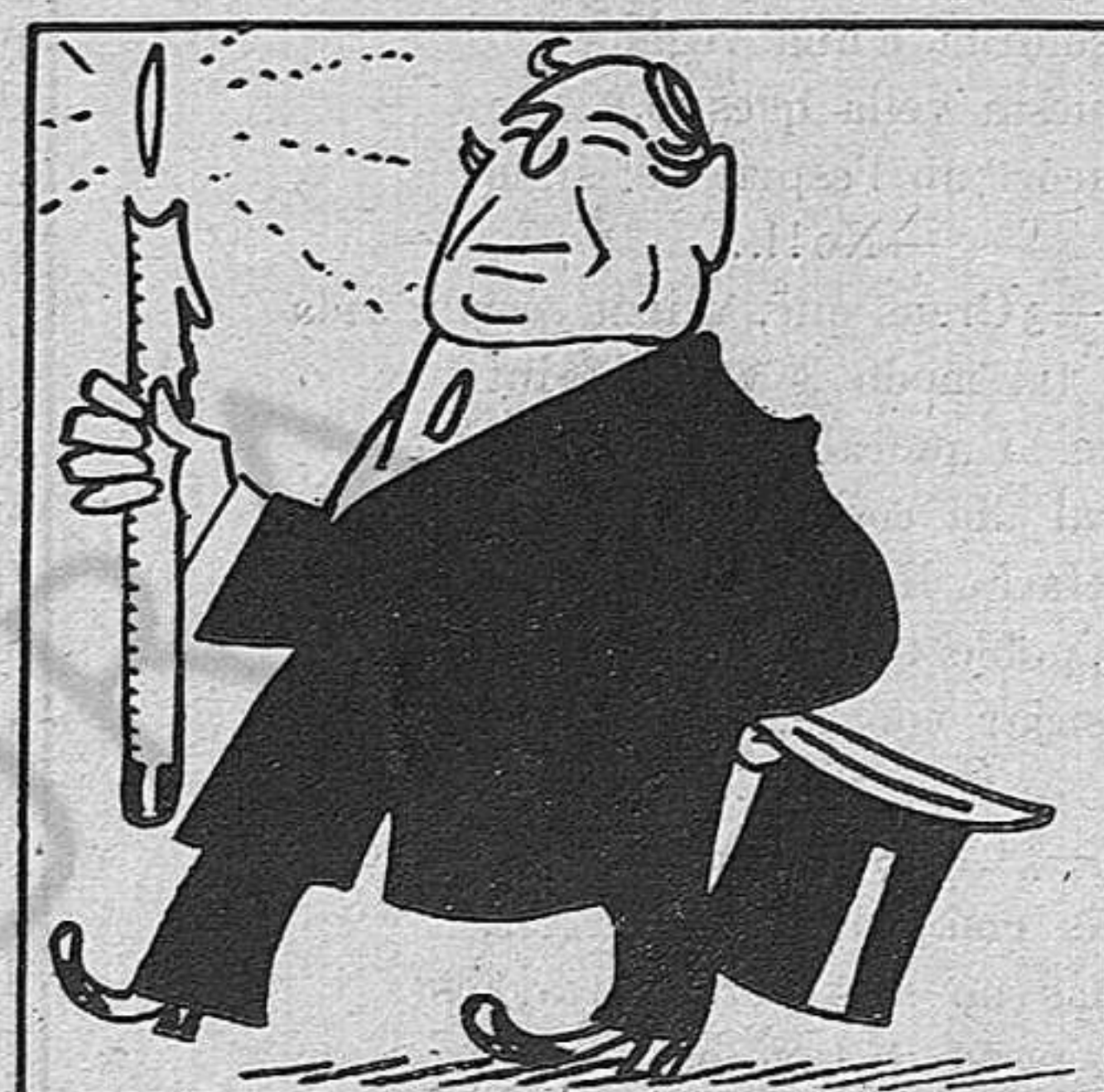
5. Convertido en calvario
de cruces de todas clases
pasa un fraile terciario

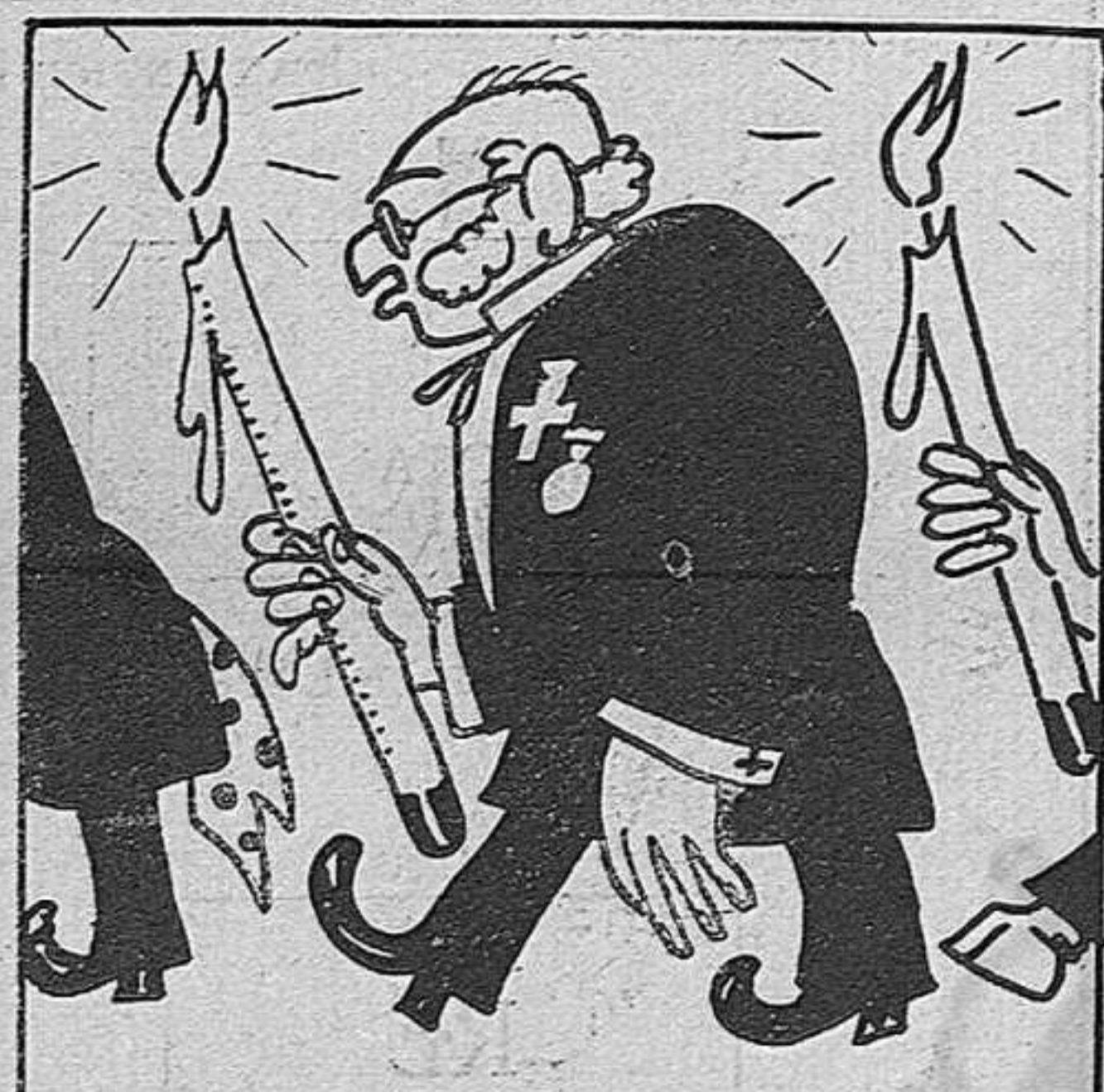
6. Ahí tienen un ejemplar
de las higas de Maria
de Santa Maria del Mar...

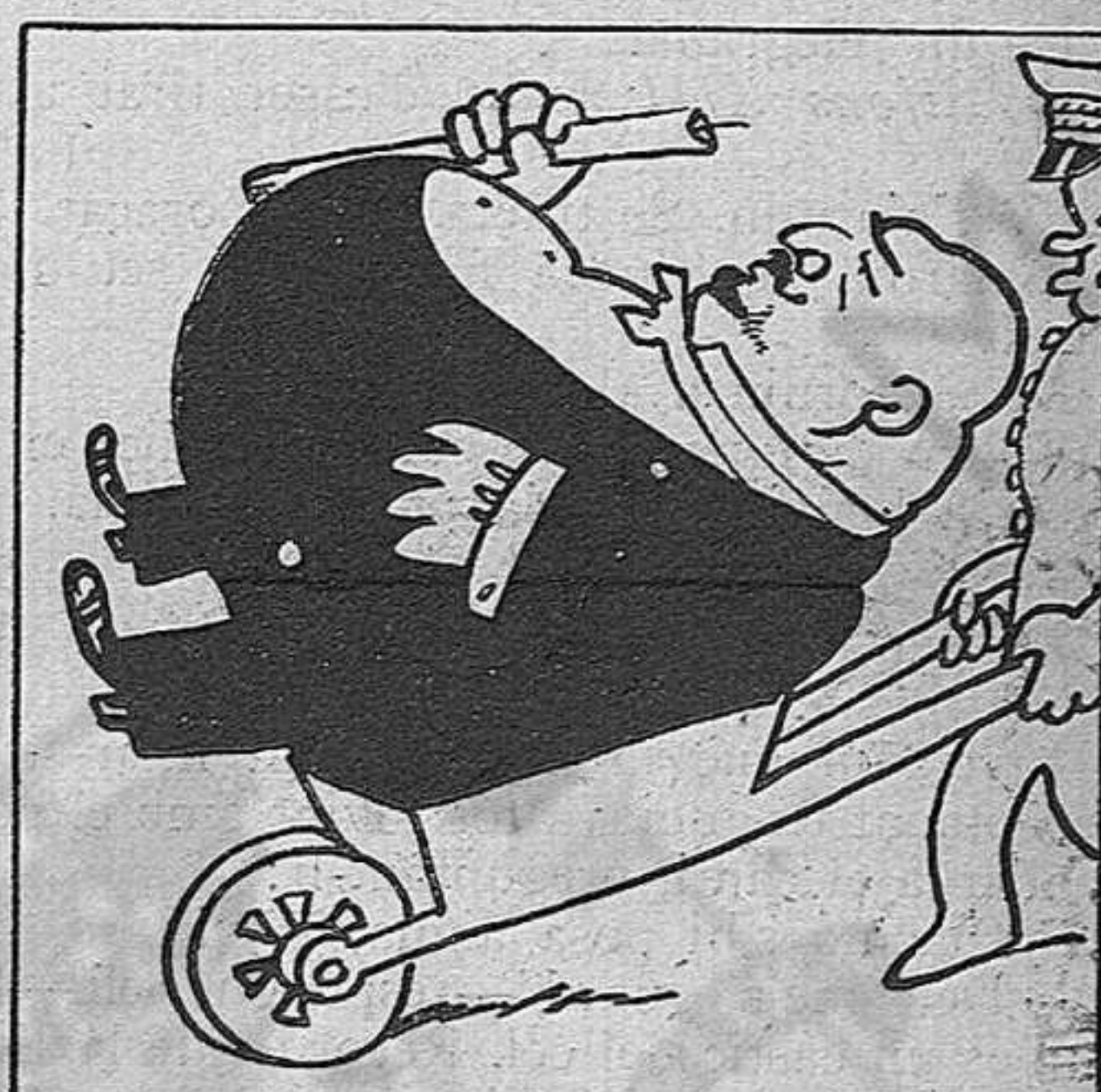
7. Los Luises de Belén,
van contentos y pensando
en las chicas del Eden

8. Va aqui un señor guason
que dice que Constantino
hizo la Constitucion

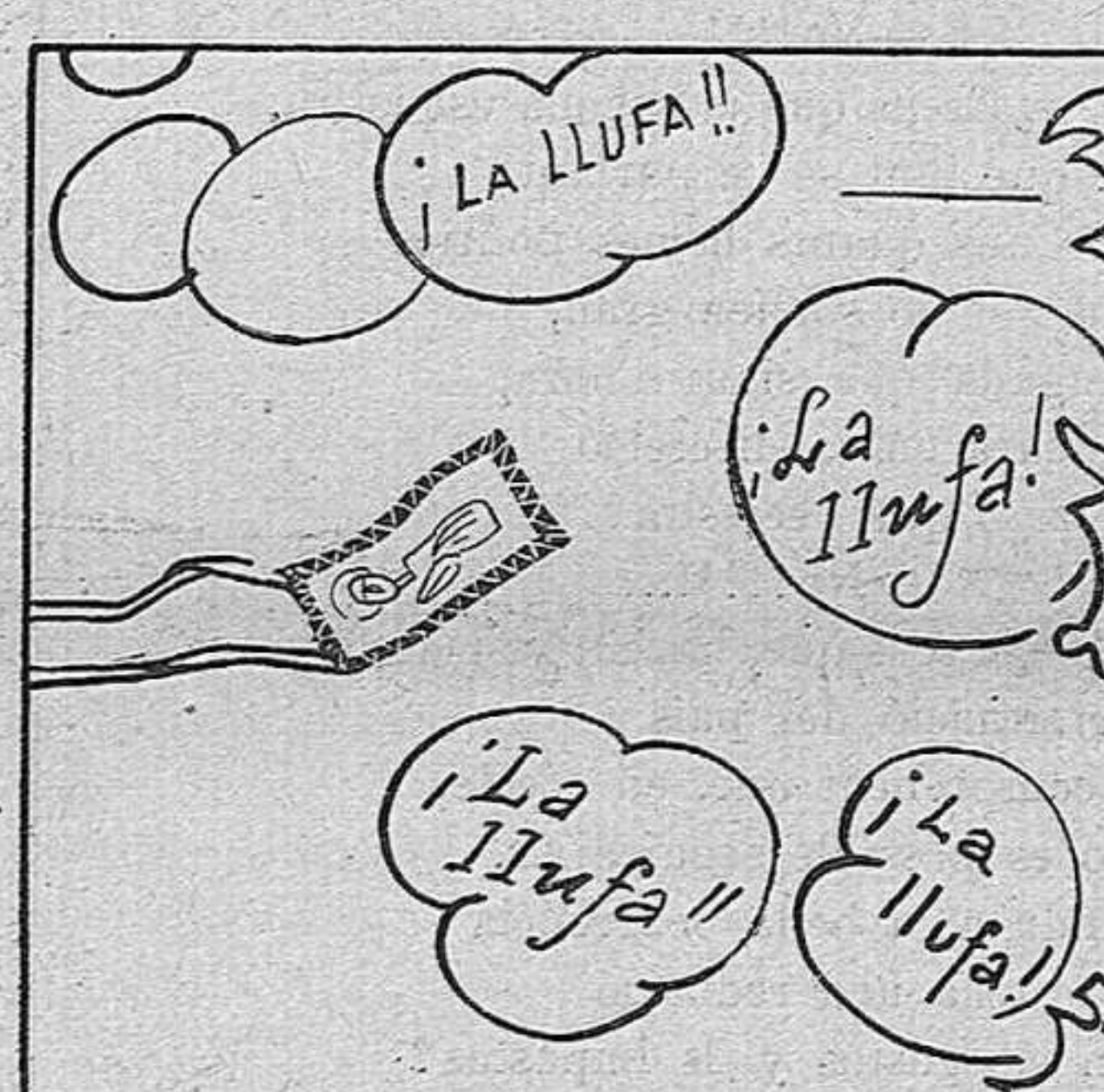
9. El uno del otro en pos
van mauristas y molestias
¿Cual es peor de los dos?...

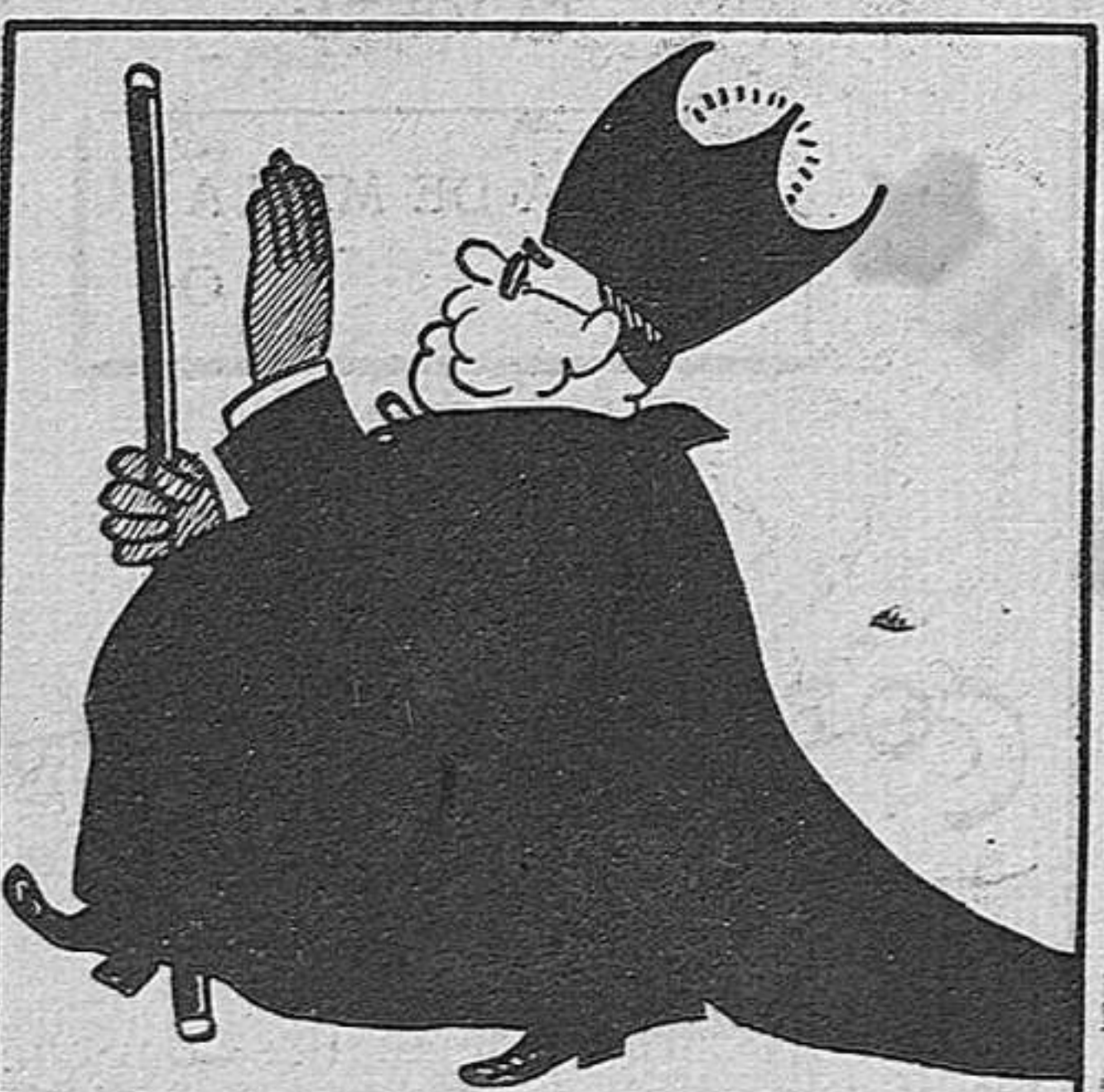
10. No puede el Duque arrastrar
su descomunal barriga
y se ha de retirar....

11. Miren al Sr Esteve
con su levita y chistera
y sin embargo, no llueve.

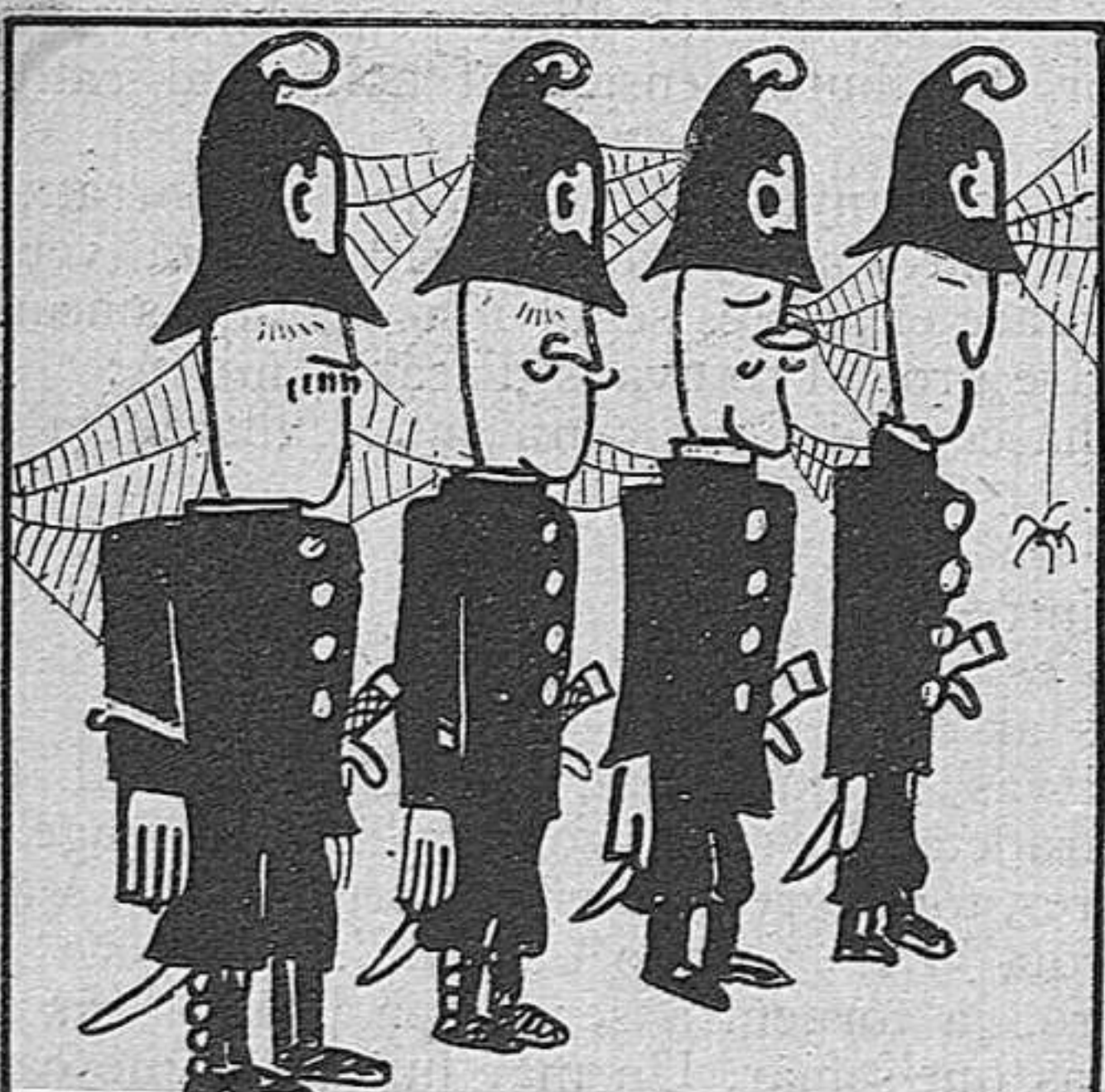
12. A este ser estrafalario
todos le gritan la llufa
al mirar su escapulario

13. Pasa el Padre Cucurulla
cual si hubiera descargado
toda una partida de hulla.

14. Gritan ¡Viva el Papa rey!!!
sabiendo los carlistones,
que es grito fuera de ley

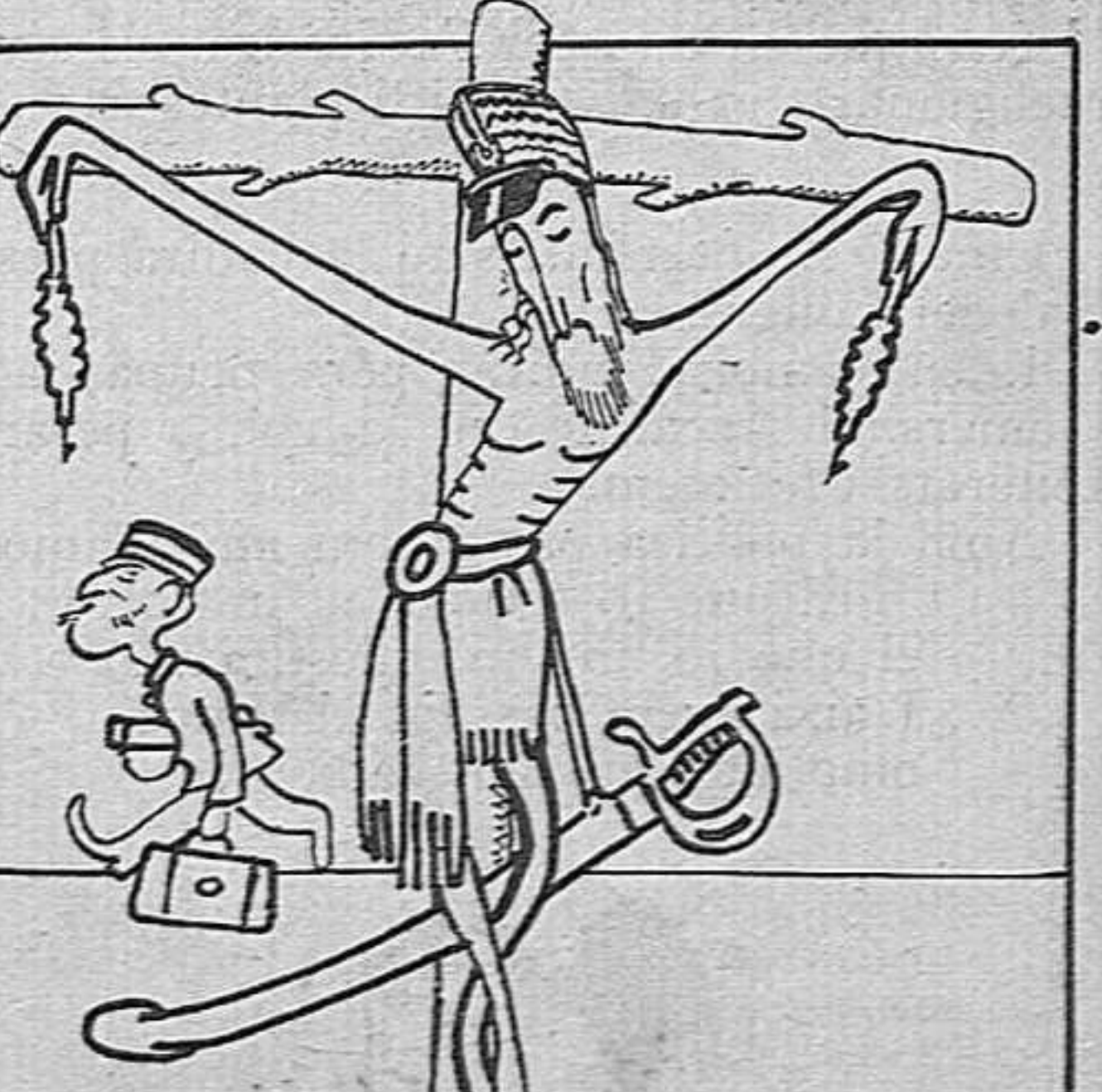
15. Pero la gran policia
Quieta como un marmolillo
Hace como que no oia,

16. Grita ¡rujan los infiernos!
Un señor que de diablo
Lo menos tiene los cuernos

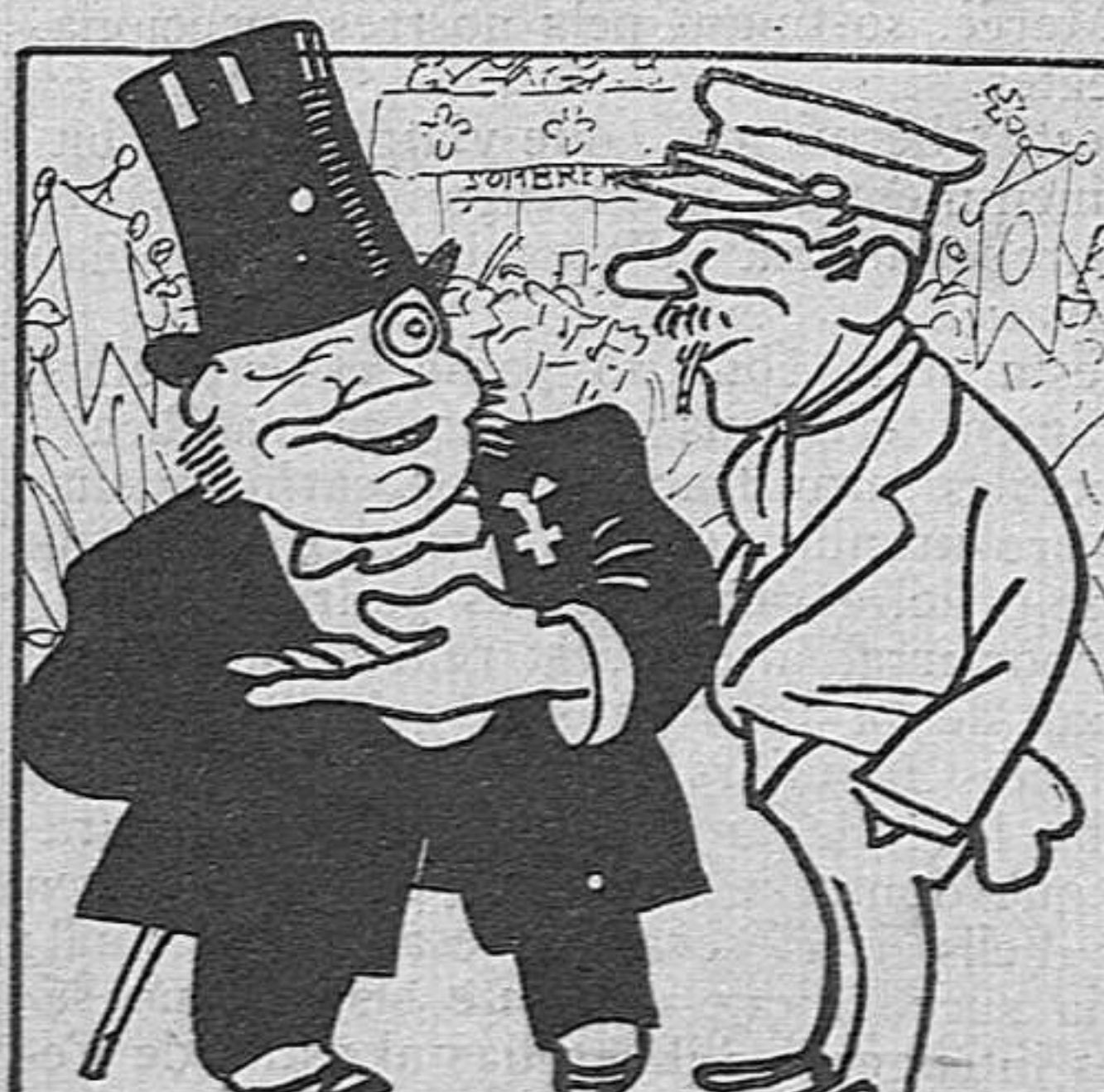
17. El obispo está cansado
dicen al verlo pasar.
Yo creo que fastidiado.

18. Como al cristo le han nombrado
Gran Capitan General
Weyler a Madrid ha marchado

19. Del requete las mernadas
De tanto picar de manos
Las tienen todas hinchadas

20. Cuando Todo ha Terminado,
dice un neo: Eh? Que genTio!!
y un liberal: Demasiado.